

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iulia Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Pr. Axente Tomuș: La început de an școlar...

Câteva sfaturi și îndemnuri pentru preoți.

Pr. Ion Goron: Iertare.

Pr. T. Ciuruș: Din activitatea preoțimii tr. Bistrița.

Cronică.

Partea oficială: Concursuri pentru întregirea parohiilor: Lunca-Mureșului, Inuri, Chinciș și Someșul-Cald.

La început de an școlar...

„...Studiul religiei e neglijat. Acolo unde predarea religiei s'a făcut din partea preoților, nu s'a urmat principiile pedagogice și didactice. Învățătorimea noastră nu e pregătită pentru predarea religiei în școală, ba, e chiar indiferentă în cele religioase. E necesar prin urmare să se dea în școlile normale o creștere pronunțat religioasă, căci în caz contrar ne vom pomeni cu învățători dobă de carte, dar lipsiți de caracterul religios-moral, ceace va avea urmări neplăcute pentru viitoarea generație a țării noastre...” (Universul Nr. 181 din anul 1929).

Așa raporta organelor sale superioare, o fostă persoană cu mare responsabilitate, regretatul răposat în Domnul revizor școlar al jud. Cluj, Petru Bura. Am extras aici, din aceea dare de seamă, numai ceace ne interesează mai deaproape pe noi, tagma preoțească, numai ceace se referă la studiul religiei.

Se poate?.. Studiul religiei neglijat în școlile primare din județul Cluj?.. În județul în care este centrul eparhiei și inspectoratului, unde controlul este mai intens și mai sever?.. Obiectul cel mai însemnat și mai de preț, care ar trebui să fie începutul tuturor programelor școlare, centrul în jurul căruia să se grupeze toate celelalte obiecte de învățământ și magnetul către cari să se simtă atrase, neglijat, desconsiderat ori poate chiar șters. Această tristă situație, nu-mi vine a crede, să fie

numai în școlile primare din județul Cluj, ci se va întinde asemenea unei boli uricioase, pe corpul întregii țări.

Nu voi face aci pedagogie — didactică, metodică sau istoria pedagogiei — înșirând principii și arătând pedagogi iluștrii, cari arată și recunosc importanța studiului religios, pentru atingerea scopului ultim al educației. Mă mulțumesc să privesc întâi și apoi să vin la realitate.

Mă întreb: Ce va fi de viitorul acestei țări frumoase, bogate și binecuvântate de Dumnezeu?.. Ce va fi atunci când sufletele cucernice și adânc religioase, crescute în trecut sub aripa sfintei noastre biserici, nu vor mai fi printre vii și locul lor va fi luat de oameni crescuți acum de actuala școală?.. În ce parte va fi direcționat sufletul țaranului român spre religiozitate, cinste, omenie, respect, supunere, umilință și alte virtuți frumoase ce-l împodobesc?.. Sigur că în acele timpuri, nu prea îndepărtate, nu va fi ferice-a trăi, căci obrăznicia va lua locul respectului și stimei, minciuna al adevărului, strâmbătatea al dreptății — lucruri ce de altfel au și început să-și arate urâcioșii colți pe liniștitele sate de odinioară.

Iarăși mă întreb: Ce cultură religioasă împărtășim noi copiilor și tinerilor obligați a frecventa școala, dacă studiul religiei nu-l predăm, sau dacă nu-i predat ca să-și ajungă scopul dorit? Este acum vre-o persoană, crescută și instruită de actuala școală,

așa cum se pot afla multe, înarmate pentru viață de vechea școală românească, în curent cu toată istoria biblică, cu poruncile și orânduielele bisericii, cu istoria bisericească a primilor timpuri și cu viață și activitatea mitropoliților ortodocși mai de seamă?... Aceste sunt motivele, de ce oamenii de azi, mai ales generația mai tânără, ocolesc biserica, nu le este dragă și se lapadă de dânsa ca de o haină veche, fărâmițându-se în diferite secte. Primul și cel mai însemnat motiv al acestui lucru dureros pentru neam, țară și biserică, este incultura religioasă.

Și iarăși mă întreb: Vedem noi ce fac alte confesiuni cu tinerile generații?.. Cum caută să prindă pulsul vremii, înființând reviste pentru tineret, Școala de Duminecă, făcând regulat catihizația în școală și instruiindu-i cântecele religioase. Se silesc dar prin toate puterile și prin toate mijloacele, numai să pună mâna pe sufletul tinerimii, care apoi va fi pe veci al lor și numai al lor. Dar noi ce facem în schimb?.. Nimic. Nici Școala de Duminecă n'o ținem, nici reviste sănătoase pentru tineret n'avem, nici imnele și cântările religioase pe nimeni nu învățăm și văd că nici catihizația în școală nu vrem s'o facem.

Religiunea trebuie s'o introducem și s'o punem în locul ce i se cuvine în școala noastră primară, chiar prin cele mai mari și mai grele sacrificii. Cine se ia greutatea acestui lucru asupra sa?.. Dascălul vedem că nu-i crescut spre aceasta, n'are știința și nici căldura inimii spre a o preda. Atunci sigur că preotul va trebui să vină și să-și facă datoria și în școală. Preotul, căci turma lui, ce-i dată spre păstorire, nu ne mărginește numai la persoanele majore, ci se extinde mai departe. El conduce pe om dela leagăn până la mormânt. Deci și copiii îi fac parte din turmă. Sentimentul religios înăscut în firea omului, în frageda vârstă a copilăriei, îl poate canaliza spre tot ce dorește, făcând din ei chiar și mucenici ai credinței. Tot ce-i bun, frumos și nobil, se poate planta în sufletul copiilor: Dragostea față de biserică și respectul față de slujitorii ei, iubirea, încrederea, stima, în general, sufletul copiilor mai ușor se poate educa — direcționa — spre scopul și țința dorită.

Vor fi preoți, cari în urma armelor științifice de cari dispun sau în urma dragostei de cari le este plină inima, spre a-și face toată datoria, au intrat de mult în școală, fără nici o silă din partea nimănui, au făcut din catedră un al doilea amvom, predicând și acolo cuvântul dumnezeesc, ostentindu-se a plivi și stârpi buruiana păcatului din viața copiilor și pregătindu-și astfel popor, care va ști oricând să-l înțeleagă.

Vor fi și preoți, cari nu fac catihizația, care o neglijează sau care nu știu cum trebuie făcută. Acest fapt mă îndeamnă a face o modestă propunere:

a) P. On. D. Protopopi, în vizitațiunile canonice, în fiecare parohie să se intereseze de catihizare, controlând mersul învățământului religios (registru de prezență dela școala primară).

b) P. On. D. Protopopi, ca președinți ai cercurilor preoțești, în programele cercurilor religioase, să ia și câte o temă practică, care să fie predată la școala primară și criticată, la fel făcându-se ca și cu predica din biserică.

c) În organul oficial al eparhiei noastre, „Renașterea“, să se publice și teme practice cu subiecte luate din studiul religiei.

*

Frați preoți, nu faceți asemenea ucenicilor, cari nu lăsau mamele a aduce pruncii la Isus spre binecuvântare. Nu, căci Mântuitorul, vă va muștra cu vocea Sa blândă zicându-Vă: „Lăsați pruncii, nu-i opriți pe ei, căci unora ca acestora este împărăția cerurilor...“

Pr. Axente Tomuș.

Câteva sfaturi și învățături pentru preoți.

(Urmare)

23. Dar, dintre toate obligațiile și sarcinile preoției, negreșit, cea mai grea și mai plină de răspundere este *duhovnicia*.

Un bun duhovnic, trebuie în primul loc să cunoască foarte bine Sf. Scriptură, împreună cu dogmele și canoanele bisericii noastre ortodoxe și în deosebi canoanele Sf. Vasile cel Mare, și ale celorlalți Sfinți Părinți ai Bisericii, cari cu multă înțelepciune, au orânduit cum trebuie tratați credincioșii, cari se înfățișează la duhovnic ca la un doctor și ce anume doctorie duhov-

nicească este potrivită pentru fiecare boală, adică pentru fiecare păcat. În al doilea rând *duhovnicul trebuie să cunoască foarte bine învățătura despre păcat și felurile lui*, în-tocmai când cum un doctor trebuie să cunoască boalele trupești și cauzele lor, pentru că numai atunci când cunoaște bine aceasta, poate stărpi răul din rădăcină.

Pe lângă această pregătire de natură mai mult teoretică, duhovnicul trebuie să fie adânc pătruns de învățătura Evangheliei, pe care s'o practice în viața de toate zilele, adică să fie cunoscut de toată lumea ca un om cu viață sfântă, pentruca, nu atât prin cuvânt, ci mai ales cu pilda și cu fapta, să câștige dragostea și încrederea celor ce vin la dânsul ca la un director de conștiință, desvelindu-și în fața lui cele mai adânci taine ale sufletului și cerându-i tămăduirea de boalele sufletești.

Procedarea la mărturisire va fi următoarea:

Mai întâi duhovnicul va citi clar și cu multă piositate rugăciunile din Evhologhiu, care preced actul mărturisirii. Apoi cu cea mai mare blândeță și bunăvoință — pe care le va păstra tot timpul cât durează mărturisirea, oricât de grele sau urâte ar fi păcatele mărturisite — va îndemna pe penitent să-și spună pe rând toate păcatele, de care se știe vinovat. La cea dintâi mărturisire sau prin predici, înainte de perioada când credincioșii vin la mărturisire, îi va sfătui să-și facă din timp un examen de conștiință, ca să-și fixeze bine în minte sau eventual chiar în scris, greșalele pe care le au de mărturisit, atrăgându-le atenția să spună totul fără șfială, ca și la un doctor trupesc, întrucât, până ce nu va fi destul de cunoscută boala și simptomele ei, nu se poate da nici leacul care să tămăduiască destul boala. Și tot, ca și doctorul trupesc, duhovnicul va cerceta antecedentele păcatelor și apoi și purtarea creștinului după săvârșirea acelor păcate. Cu alte cuvinte, va examina fiecare păcat, ținând seamă de toate împrejurările în care s'a produs, și pe care îndelungata experiență în arta duhovniciei le-a concentrat în șapte puncte astfel: Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando, adică pe românește:

a) *Cine* a făcut păcatul? (cleric, mirean, tânăr, bătrân, etc...).

b) *Ce* păcat a făcut? (ucidere, prădăciune, pismă, clevetire, etc...).

c) *Unde* a săvârșit păcatul? (în biserică, acasă, pe câmp, etc...).

d) *Cu ce mijloace* a săvârșit păcatul? (a bătut cu mâna, sau cu ciomagul; a ucis cu arma; a făcut păcatul singur sau s'a slujit de alte persoane, care l'au ajutat sau a lucrat din îndemnul lui).

e) *Pentru ce* a săvârșit păcatul? (în scop de răzbunare sau din lăcomie, etc...).

f) *În ce chip* a săvârșit păcatul? (fățiș sau ascuns; prin surprindere sau cu premeditare, treaz sau în stare de beție, etc...).

g) *Când* a săvârșit păcatul? (în zi de lucru sau sărbătoare, ziua sau noaptea, etc...).

În timpul când se cercetează astfel împrejurările în care s'a săvârșit păcatul, duhovnicul se va feri de orice indiscreție, evitând să întrebe numele persoanelor cu care cineva a păcătuit sau dela cine anume s'a furat un lucru, etc... A cerceta împrejurările, nu înseamnă a iscodi și a-ți micșora astfel prestigiul, ci a examina păcatul făcând astfel abstracție de numele persoanelor străine care s'ar putea rosti cu acest prilej. De pildă, mărturisind cineva că a furat un lucru, nu-l vei întreba de numele persoanei dela care a furat, dar îl poți întreba dacă a furat dela un bogat sau dela un sărac, ori dela o văduvă, întrucât numai aceste lucruri interesează și pot face pe duhovnic să aprecieze greutatea păcatului.

Este de sine înțeles că duhovnicul nu va divulga niciodată, nimănui și sub nici un motiv — nici chiar în fața judecătorilor — ceva din cele aflate cu prilejul mărturisirii, întrucât acestea sunt puse la adăpostul secretului profesional, iar divulgarea lor este pedepsită și de canoane și chiar de legile civile. Divulgarea unor păcate, sau măcar bănuiala că duhovnicul ar face așa ceva, îndepărtează pe credincioși dela mărturisire.

În privința epitiimiilor, ele trebuie să fie potrivite cu natura păcatului și cu greutatea lui. De pildă: lacomul va fi obligat să facă milostenie sau contribuie la opere de binefacere; furul să restituie într'o formă oare care cecece a furat; bețivul să se abțină dela băutura, etc... Apoi tot ca epiti-

mie pot fi obligați unii creștini să facă opere de caritate cu privire la sufletul aproapelui, precum: să se trudească a convinge pe alții să frecventeze biserica, să împace pe cei învrăjbiți, să atragă la credință pe cei abătuți, etc...

Se'nțelege dela sine că pentru mărturisire, ca și la împărtășire, preotul nu trebuie să pretindă vre-o plată dela credincioși. De altfel nici pentru celelalte servicii religioase nu-i îngăduit preotului să pretindă plată, căci aceste servicii se fac în dar. Preotul poate primi numai darurile pe care credincioșii le fac preotului în astfel de împrejurări. Deci nu plată, ci dar este ceea ce credinciosul dă unui preot și așa trebuie să se și numească.

(Urmează)

NOUA LEGE

Iertare.

„Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri”. Mat. 6. 12.

Când voiau să zidească o casă, locuitorii străvechi a sf. pământ aveau obiceiul de a pune sub temelie o piatră cioplită în mai multe fețe, destinată să apere viitoarea locuință omenască de orice meșteșugire rea a duhurilor necurate, ascunse în întunerecul pământului. Grosolană credință; cu toate aceste acești oameni merită întreg respectul nostru, căci își clădiau casele pe credință, și credința ar trebui să fie temelie neclintită a oricărui lucru omenesc.

Piatra din capul unghiului a aceluia măreț edificiu, care se numește doctrina creștină și a fost ridicat de Mântuitorul Isus cu scopul de a asigura pe seama noastră fericirea, este *porunca iertării*.

Ea e cuprinsă în cuvintele lui Isus, pe cari le-a adresat cărturarilor veniți să ispitească pe Dumnezeuască Propovăduitor: „să știți, că fiul omenesc are putere a ierta păcatele pe pământ.” (Marcu 2. 20.)

Spărgând acoperișul casei, patru oameni miloși au adus în fața lui Isus pe un tânăr greu bolnav. Cetind învățătorul rugăciunea mută din ochii acestui bolnav, i-a zis: „Fiule, iartă-se ție păcatele tale”. La auzul acestor cuvinte, cărturarii au zis în sine lor: „Acesta hulește”. Și când ziceau a-

dată de însuși Dumnezeu, prin mijlocirea lui Moisi, poporului ales. Dumnezeu este stăpânul autocrat a pământului și oamenii ceasta, erau în conformitate cu spiritul legii, sunt robii lui, deobligați să se supună, fără murmur, poruncilor stăpânului. El răsplătește și pedepsește după merit. Numai El, Stăpânul, are voie să deslege pe cine va vrea, de sub urmările neascultării.

Cel venit în lume să desăvârșească legea Tatălui său, a pus aceasta atribuțiune dumnezească în mâna fiilor omenești, dându-le dreptul și deobligându-i să ierte greșelile săvârșite de frații lor.

Până acum: ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, — de acum: iertare pentru iertare.

Că mântuitorul a atribuit acestei noi porunci o importanță covârșitoare, o dovedește tocmai faptul, că a ținut să o sublinieze prin săvârșirea unci minuni. Căci Isus n'a săvârșit bucuroș minuni, deoarece n'a venit în lume să ne înspăimânte prin năluciri înfricoșate — orice gând de teroare fiind străin de acest suflet fără viclesug. Ci voind să-i învețe pe oameni, că e posibilă pe pământ o viață omenească desăvârșită, s'a arătat oamenilor, așa cum dorea să-i vadă și el pe oameni: Om adevărat și așa obicinuia El să se numească: fiul omului. Niciodată omenimea n'a fost și nu va putea fi în stare să păsească pe urmele lui Isus Dumnezeu, dar va putea să-și câștige — dacă va stăru — dexteritatea necesară de a urma calea care a purces-o Isus, fiul omului.

De aceea Isus n'a săvârșit bucuroș minuni; și ori când a săvârșit vre-una, de vom cerceta împrejurările între cari s'a săvârșit, vom vedea că minunea a fost totdeauna actul ultim, aproape desperat, a milei sale neșarmurite pentru durerile omenești.

Dar porunca iertării a subliniat-o prin vindecarea tinărului, care-i cerșea așa de stăruitor mila. Pentru importanța ei. Și a mai avut un motiv pentru săvârșirea minunii. Tot doctrinar. După concepția evreiască exista o legătură strânsă între virtute și buna stare, între păcat și boală. Psalmistul zice: „Eu am fost tânăr și am devenit bătrân, dar nici odată n'am văzut părăsit pe cel drept, ori seminția lui cerșind

după pâine". Boala tânărului era deci osânda pentru păcatele lui, ori a părinților lui până în a 7-a generațiune. Ori care Iudeu drept credincios putea considera drept vorbe deșarte, hulă, cuvintele de iertare ale Mântuitorului, dacă cel iertat de-odată cu iertarea nu dobânda și semnul extern al iertării; ridicarea osânde, tămăduirea din boală.

Și când a plecat cel vindecat din sinagoga din Capernaum, martoră a atâtor cuvinte mai frumoase decât mărgăritarele a Mântuitorului, el a dus două sarcini: pe un umăr patul lui de boală, compus din patru bețe și o pânză, iar pe celalalt o sarcină mult mai grea: datoria de a face și el ceea ce i s'a făcut lui în aceea zi solemnă: de a ierta păcatele semenilor săi.

Grea sarcină: să ridici spre binecuvântare dreapta, care cu un moment înainte se încheștase în pumn vânjos spre a astupa gura bârfitorului; să folosești drept toiag de pribegie arma destinată să răpuie viața celui ce ar îndrăzni să-ți încalce țara, avutul și casa.

Grea sarcină; atât de grea, că pare ne-roadă. Poate exista vr'un progres în aceasta lume menită să fie desăvârșită, poate se ia trup vr'un gând bun, generos pe acest pământ, dacă nu vom opune nici o reacțiune faptelor rele?

Se poate. Adevăr zic vouă: numai așa se poate. Drumul lung al desăvârșirii duce prin poarta îngustă a iertării.

Legea și sancțiunile legii sunt osândă. Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, omor pentru omor, crimă pentru crimă. Unde poate duce acest drum aspru, neîndurat, al legalității? Fără să aibă cel puțin calitatea de a fi larg, comod, plăcut, acest drum duce totuși în împărăția Satanei.

Meșteșugul mânuirii paragrafilor este o sarcină mai grea chiar și decât aceea a iertării. Câte crime nu s'au săvârșit sub scutul legii? De aceea Mântuitorul a lăsat aceasta sarcină în seama oamenilor desăvârșiți. Căci așa a zis Iudeilor gata. să aplice sancțiunea aspră a legii femeii adultere: cel ce este între voi *fără păcat*, să arunce întâiu cu piatră în vinovată.

Evangelistul ne spune, că la aceste cuvinte asprii judecători au renunțat la apli-

carei legii, iertând pe ceea ce greșise. Dar iertându-o pe ea, s'au osândit pe ei înșiși. Căci și-au recunoscut starea lor păcătoșită.

Orice iertare izvorește din recunoașterea propriei noastre păcătoșenii — este deci o osândă, care va trebui să sfârșească prin a ne împreună lacrimile de pocăință cu ale Aceluia, care a murit pe cruce, osândindu-se pe sine pentru păcatele fiilor omenesți. Nici unul dintre Iudeii habotnici n'a îndrăznit să deie cu piatră în femeia adulteră — dar acest gest de iertare i-a umilit într'asa o măsură, că necondiționat a trebuit să încolțească în sufletul lor o reacțiune, un dor de îndreptare în senzul cuvintelor lui Isus: doctore, vindecă-te pe pe tine însuși.

Cea mai esențială însușire a drumului ce duce la Dumnezeu este tocmai îngustimea lui. Pe aceasta cale nu pot purcede nici chiar doi indivizi alături; trebuie să mergem unul câte unul, singuri, având de învins fiecare aceleași obstacole: pornirile noastre cele rele. Ci tu creștine, care ai avut norocul să-ți câștigi, în sinul familiei și ascultând de sfaturile duhovnicilor tăi, desteritatea necesară de a face sigur urcușul spre Dumnezeu, — de vei vedea că unul cu pașii lui șovăitori împiedecă înaintarea ta, nu-l îmbrânci în abizul de alături, ci tinde dreapta ta și-l ajută.

Iartă-i șovăirea. Vei avea meritul de a fi mântuit un suflet.

Aceasta este destinațiunea iertării: de a mântui neamul omenesc de osânda celui mai groaznic păcat: ura împotriva de aproapei. Dictonul latin numește aceasta osândă „*bellum omnium contra omnes*”; războiul fiecăruia împotriva tuturor.

Dar rând pe rând, iertarea va nimici din sufletele omenesți — a celor ce iartă iartă și a celor ce sunt iertați — păcatul urei. Atunci se va sălăslui pe pământ pacea și se va realiza prorocia lui Isaia „din spadele lor vor face săpi și din sulite seceri; un neam nu va mai ridica spada împotriva celuilalt neam și nu vor mai învăța meșteșugul războiului“.

În așteptare, să ne împreună mâinile spre rugăciune, zicând: „și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelile noastre“.

Pr. Ion Goron.

Din activitatea preoșimii tractului Bistrița.

Anul acesta preoșimea de sub conducerea Venerabilului Protopop-stavrofor Grig. Pletosu și-a ținut regulat — ca'n totdeauna — cele două conferinți de sub auspiciile Asociației clerului „Andrei Șaguna“. În toate aceste ocazii clerul a nizuit înlăturarea neajunsurilor pastorale și sălășluirea împărțirii ceriurilor în inimile creștine.

Prima conferință, a avut loc în parohia lad în Dumineca a IV din Paresimi. La convocarea făcută de P. C. Protopop-stavrofor, preoșimea se'ntrunește în număr corespunzător. Serviciul divin este oficiat în sobor de 4 preoși, iar restul formează strana. Predica zilei este ținută de pr. Aug. Pop. După acestea urmează conferința intimă în care, după discuțiile libere asupra serviciului divin și asupra predicii și pe cari le declară reușite, se ia în discuție tema dată de Vener. Consiliu Eparhial: „Ce fel de secte s'au ivit în Eparhia noastră, cari sunt argumentele ortodoxiei și cele mai potrivite mijloace de apărare contra lor“. Citindu-se câteva din lucrări, se face constatarea mulțumitoare pentru râvna celor mai mulți în studierea acestei plăgi creștine dar afară de învățătura Bisericii.

După masa comună luată în casa parohului, se trece în sala „Casei culturale“ se desfășoară programa pentru popor. Cel dintâi ia cuvântul P. C. Protopop care scoate în evidență actuala stare sufletească din popor și-i îndeamnă să fie cu credință față de Biserica strămoșească și le aduce aminte de suferințele creștinilor prigoșiți din Rusia, pentru cari s'au făcut rugăciuni în biserică. la cuvântul apoi pr. I. Oros și D. Constantinescu, cel dintâi dezvoltă tema: „Despre sudalme“ iar al doilea: „Despre căsătorie“. Ambii au dezvoltat destul de bine subiectele amintite, iar poporul adunat în număr mare a ascultat cu toată dragostea învățăturile propoveduite. Tuturor le mulțumește în cuvinte sincere pr. paroh A. Flămând pentru osteneala depusă în această zi. Cu aceste conferința a luat sfârșit.

*

A doua întrunire a întregii preoșimii a avut loc de-odată cu sărbătoarea înoinții bisericii din parohia Mijlocenii-Bârgăului.

Acești credincioși la îndemnul și stăruința parohului Aug. Pop și-au pus în gând să-și renovească biserica veche ce dăinuiește de pe la anii 1678. Terminate fiind lucrările au rugat pe P. S. Episcop Nicolae să le binecuvinteze munca lor. P. S. Episcop reținut fiind de-o ușoară indispoziție corporală, a trimis ca mandatar în săvârșirea acestui act pe P. C. Protopop-stavrofor Grig. Pletosu. P. C. Sa a aflat de bine să combine cu acest prilej și conferința de toamnă a preoșimii tractuale. Și astfel poporul din aceste împrejurimi a avut prilejul să asiste la această îndoită festivitate.

Actul sfințirii bisericii a avut loc în ziua de 8 Sept. 1930. În seara zilei premergătoare sosește P. C. mandatar, întâmpinat fiind de-un frumos banderiu de călăreți și de paroh. Ajunși la biserică, se oficiază Vecernia cu litie și priveghere. A doua zi în sunet de clopote și'n cântări bisericesti se începe actul sfințirii, care din cauza timpului ploios nu s'a putut desfășura în impozanta lui înfățișare.

Sfta Liturghie este oficiată în sobor de întreaga preoșime, iar răspunsurile au fost date de corul tineretului condus de parohul Aug. Pop. Predica este ținută cu multă râvnă și talent de P. C. Protopop, care asemănând această sărbătoare cu sărbătorile înoinții templului din T. V., îndeamnă pe creștini să cerceteze cu dragoste acest locaș înoințit și sfințit. După miruire și stropire cu apă, poporul se duce mulțumit sufletește la casa lor, iar preoșimea își ține conferința intimă. Aici se discută asupra serviciului divin și se rezolvă actele cu caracter general; după care se trece în casa parohului unde urmează masa comună.

Ca'n totdeauna oășpeții nu și-au uitat datoria de-a aminti pe cei cari merită respectul tuturor. Primul ia cuvântul P. C. Protopop în sănătatea P. S. Episcop Nicolae; urmează Dl Dr. L. Scridon în onoarea grănicerimii; apoi C. Pr. I. Suceava vorbind pentru P. C. Protopop; parohul Aug. Pop mulțumește tuturor pentru osteneala depusă în ridicarea nimbului sărbării și'n fine D-na preoteasă R. Pop, vorbește în numele „Reuniunii femeilor“ din loc, care azi și-a arătat rodul muncii ei prin donația unei Evanghelii nouă.

După masă a avut loc conferința pentru popor, în biserică. Deschizând adunarea P. C. Protopop prin câteva cuvinte înțelepte, dă cuvântul preoților V. Susa și subsemnatul. Primul vorbește foarte frumos despre „Soc. tinerimii Sf. Gheorghe“, iar al doilea despre „Reuniunea de femei“. În urmă parohul A. Pop vădit emoționat de cele ascultate și îndeplinite mulțumește tuturor. Seara a avut loc o petrecere culturală și cumpătată, bine reușită.

Nu pot încheia șirul acestei serbări fără de-a aminti și despre o serbare premergătoare, din această parohie. Este vorba de sfințirea steagului „Reuniunii de femei Sf. Fecioară Maria“ din loc, care s'a făcut în ziua de 29 Iunie 1930.

Preotul paroh a reușit să înjghebeze această Reuniune pusă sub președinția Dnei preotese și inv. Rafila Pop; iar în ziua numită și-au sfințit drapelul lor. Serviciul divin a fost oficiat de P. C. Protopop, pr. I. Buzdug și subsemnatul. Urmează țintuirea cuelor; primii sunt nașii distinși, P. C. Protopop-stavrof. G. Pletosu și Dl Dr. Al. Pălăgeșiu, preș. cons. jud., apoi urmează rând pe rând ceilalți intelectuali și popor. Cu acest prilej s'a adunat suma de peste 7000 Lei; dăr s'a relevat mai ales frumosul scop ce-l are de săvârșit această întovărășire creștină a femeilor.

Aceste sunt momentele mai însemnate din cursul anului, la cari preoțimea tractuală și-a dat obolul ei cu vrednicie. Ele au fost bine venite în tot locul, căci poporul simte trebuința întăririi lor sufletești și îndrumarea pe drumul adevăratei vieți creștine.

Pr. T. Ciuruș.

* CRONICĂ *

Personale. P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae*, s'a reîntors din București, unde a fost pentru aranjarea mai multor chestiuni oficioase.

Sfințire de biserică. În ziua de Duminică, 21 Septembrie c., se va sfinți biserică din parohia Agriș, protopopiatul Turzii, de către P. Sf. Sa Episcopul armatei *Dr. Ioan Stroia*, asistat din centru de Prea C.

prot. D. Antal, rev. ep. și C. diacon V. Bogdan, precum și corul episcopiei sub conducerea dlui prof. P. Curea. Seara corul va da un concert.

Prelungirea preschimbării biletelor de 5 și 20 Lei. Banca Națională a României aduce la cunoștința publică că prelungește termenul de preschimbarea biletelor de 5 și 20 Lei până la 1 Octombrie a. c. Ministerul de finanțe anunță că acești bani se primesc și la Adm. financiare și percepții pentru plata dărilor către stat.

Inventarierea bunurilor școlilor. Ministerul Instrucțiunii a hotărât să facă o inventariere a tuturor bunurilor școlilor, averea mobilă și bunurile mobile. În acest scop inspectoratele școlare au trimis direcțiilor școlare instrucțiunile necesare. Cum toate școlile noastre confesionale sunt folosite azi de stat, preoțimea noastră este rugată să bage de seamă ca direcțiunea școlilor primare să nu ia în inventare ca avere a statului, averea bisericii noastre. Unde totuși se va face acest lucru, va face protest la revizorate, anunțând și oficiul protopopesc.

O sută de ani s'au împlinit dela inaugurarea celei dintâi linii ferate între Manchester și Liverpool din Anglia. Din acest prilej aceste orașe au organizat mari serbări jubilară. Ce progrese mari a făcut trenul în acești 100 de ani.

La LIBRĂRIA EPARHIALĂ din Cluj se află de vânzare ORNATE BISERICESTI (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate inecșionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

* PARTEA OFICIALĂ *

Nr. 1027—1930 prot.

(37) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a *Lunca-Mureșului* (Cucerdea-săcuiască) devenită vacantă prin avansarea fostului paroh Dumitru Giurgiuca la alt post, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“ în următoarele condițiuni:

1. Dotațiunea dela Stat conform cvalificațiunei alesului.

2. Locuință în natură în casele parohiale solid edificate, constătătoare din 3 camere, bucătărie de iarnă și de vară cu toate supraedificatele necesare unei gospodării intense.

3. 30 jughere cultivabile pe vatra Mureșului și trei (3) jughere pășune.

4. Dela 120 familii câte o ferderă de cucuruz și $\frac{2}{3}$ din zilele de lucru.

5. Stolele uzitate.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta în termenul indicat cererile justificate cu documente pentru parohie de clasa I. și cu certificat dela P. S. Sa Episcopul nostru eparhial, la Oficiul protopopesc subsemnat și cu prealabila încuviințare a acestui oficiu se vor putea prezenta în parohie spre a celebra, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Lunca-Mureșului, la 2 Sept. 1930.

Oficiul protopopesc al tractului Turda, de acord cu Consiliul parohial.

Iovian Murășianu, protopop.

Nr. 373—1930 prot. (34) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Inuri*, din protopopiatul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Casă parohială cu grădină de $\frac{1}{4}$ jug.

3. Sesiune parohială de circa 10 jugăre, din care vre-o 8 jug. sunt arător și vre-o 2 jug. fânaș.

4. Dela circa 200 fumuri câte 1 ferdelă de cucuruz sfărmit și câte 1 zi de lucru, ori în locul acestora câte 1 ferdelă de grâu și

5. Stola obicinuită.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile însoțite de documentele prescrise oficiului protopopesc și în termenul deschis se vor prezenta cu avizul nostru prealabil în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte și act de învoire dela P. S. Sa Episcopul nostru.

Alba-Iulia, la 1 Septemvrie 1930.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Consiliul parohial.

Alexandru Baba, protopop.

Nr. 492—1930. of. prot. (35) 2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II-a *Chin-ciș*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.

2. Casă parohială, supraedificii economice și 1 jug. 200 st. grădină.

3. Sesiune parohială 26 jug. pământ arător și fânaș.

4. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea cu documentele regulamentare oficiului nostru în termenul deschis; iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor prezenta act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care act nu vor putea fi luați în candidare.

Luduș, la 3 Septemvrie 1930.

In conțelegere cu Consiliul parohial.

Romul Popa, protopop.

Nr. 857/1930 prot. (32) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a *Someșul-Cald*, protopopiatul Cluj, numărul sufletelor 737, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.

2. Casă parohială bună (școala).

3. 12 jug. sesiune parohială, cu drept de pădure și pășunat și cca 40 m. lemne.

4. Una zi de lucru și bucate.

5. Stola corăspunzător majorată în ședința consiliului parohial din 24 Iunie a. c.

Candidații își vor prezenta actele legale în termen subsemnatului oficiu, având și aprobarea Prea Sf. Sale. Sunt de asemeni obligați să se prezinte în parohie, cu avizul prealabil al protopopului.

Dat din ședința Consiliului parohial de acord cu oficiul protopopesc.

Cluj, la 1 Iulie 1930.

Nicolae Vasiiu, protopop.